

KÖSZÖNTÉS A METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG XXXVI. VÁNDORGYŰLÉSÉN ADDRESSING THE XXXVI. ITINERARY CONFERENCE OF HUNGARIAN METEOROLOGICAL SOCIETY

Ollé János

Eszterházy Károly Egyetem, 3300 Eger, Klapka György utca 12., olle.janos@uni-eszterhazy.hu

Tisztelt Vendégeink,
Kedves Kollégák!

Mindenki tudja, hogy valószínűleg nagy baj van, és végre tenni kellene már valamit. Ezt a leckét mindenki megtanulta és bár-mikor képes visszamondani, de itt legtöbbször megáll a folya-mat és elmarad a kollektív cselekvés.

Februárban hallottam egy előadást a Miskolci Akadémiai Bi-zottság Eszterházy Károly Egyetemen működő Professzori Klubjában. Az ember sokszor úgy megy el az ilyen előadások-ra, mint a színházba, moziba, vagy egy szórakoztató estére. Elvárjuk, hogy a szereplők alaposan megjijesszenek minket, de azt is megszoktuk, hogy az ismert dramaturg alapján, az utolsó előtti pillanatban megérkezik a főhős és megment mindenkit. Tudományos előadásokon arra számítunk, hogy közérthető formában megtudjuk, mivel foglalkozik a kutató, álméldokunk azon, hogy bizony ehhez sem értünk, de megnyugszunk, hogy a világ nagy kérdései közül valaki ezzel is foglalkozik, mégpedig hatékonyan, látványosan, megnyugtató módon. A februári előadáson a filmekben elvárt katarzis elmaradt, nem jött el a megnyugvás sem. Az előadó nagy érzelmi hangulatkeltés nél-kül, rendezett logika szerint, szépen nyugodtan elmondta, hogy mi a helyzet, valószínűleg mi fog történni, illetve mit lehetne tenni és mit nem. Azzal az érzéssel tértem haza és foglaltam össze az érdeklődő családoknak az előadást, hogy: nincs esélyünk.

Nem kell ahhoz szociálpszichológusnak lennünk, hogy elgon-dolkodjunk a kollektív cselekvés érzékelhető lehetetlenségén. Online elemzések azt mondják, hogy ez is az evolúció része.

Az állatok többsége nem tudja mi az, hogy „holnap”, az embernek pedig legfeljebb arra terjed ki a mindennapi szókészle-te, hogy „holnapután”. Arra már nincs szavunk, hogy mi van azután. Talán nem véletlen, hogy gondolatunk se nagyon.

Lehet, hogy mégsem olyan jó ötlet, hogy az iskolában tantár-gyakat tanítunk és nem gyerekeket?! Utóbbi esetben talán lenne (lett volna?!) esély arra, hogy a nevelési célokat jobban átgondoljuk és tananyagcentrikus oktatás mellett teret adjunk az altruizmusnak is.

Jellemző módon egyre gyakrabban van hír egy-egy *exobolygó* felfedezéséről, ma reggel is olvastam egyet. Érthető módon szeretjük magunkat nyugtatni a menekülési útvonalakkal. Ez a háborgó lelkiismeret felszínes csitítására talán elég, de a koz-mikus távolságok alapján aligha lehet holnapután komoly alternatíva. Szerintem nem is érdemelnék meg.

A filmekben megszokott forgatókönyvek szerint várjuk a hőst, lehetőleg egy környezettudóst, meteorológust, aki majd kitalál valamit és akkor helyettünk is megmenti a világot. Nekünk erre amúgy sincs időnk. Meglepő módon a kollektív cselek-vésnek adjuk a legkevesebb esélyt. Mindezt olyan környezet-gondoljuk komolyan, ahol 30 millió ember kezében mobil-telefon tartva virtuális zsebserőnyekre vadászik. A *Pokemon GO* pár nap alatt megmozgatott több tízmillió embert, de még ennél is többen locsolnak virtuális farmon virtuális növénye-ket. Az online közösségek folyamatos növekedése is arra utal, hogy van, amiben tudunk közösen cselekedni.

Tisztelt környezettudós, meteorológus kutatók!

Én őszintén csodálom Önöket. Önök tudják a legpontosabban, hogy mi történik, mire számíthatunk. Hatalmas lelki erő kell ahhoz, hogy a kutató egy rossz irányba tartó folyamatot két-

ségbeesés nélkül, természettudományos precizitással, objektív higadtsággal elemezzen. Vélhetően nem ritka az sem, hogy Önöket hibáztatják azért is, mert a globális megoldás meg-várat magára, miközben a felelősség közös. Kutatóként már most többet tettek az ügy érdekében, mint a legtöbb ember.

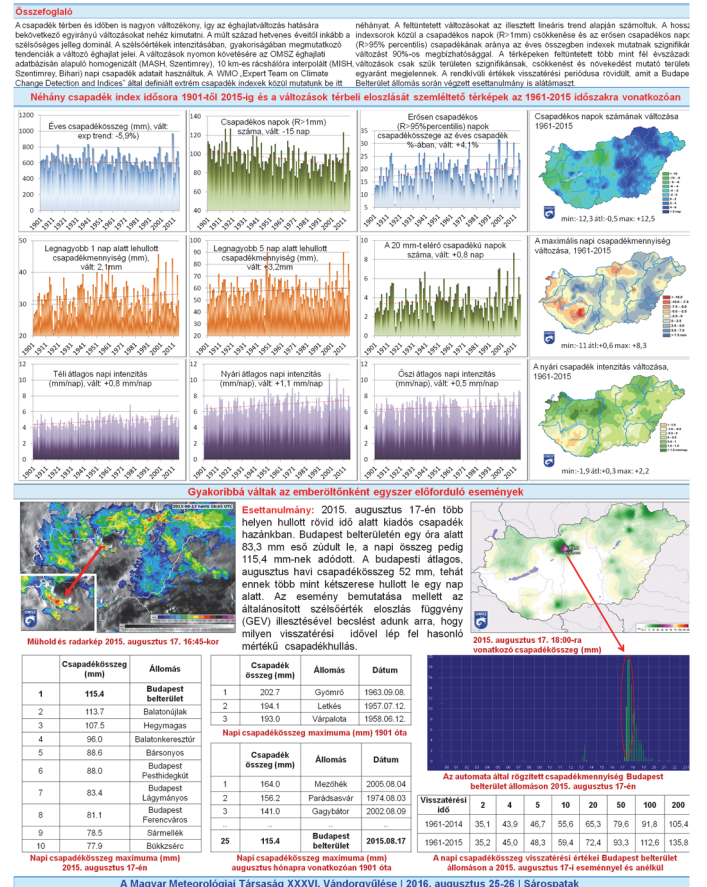
Napjainkban a természettudományok, a mérnöki tudományok, a programozás és az informatika a preferált szakterületek. A bölcsészet- és társadalomtudományok pedig önként vagy sze-líd nyomás hatására árnyékba, vagy elefántcsonttoronyba vo-nulnak vissza. Ez a globális probléma jól mutatja, hogy mind-kettőre nagy szükség van. A természettudósok pontosan meg-ismerik és leírják a természeti jelenséget. A társadalomtudo-mányok feladata, hogy a társadalom, a kulturális berendezke-dés és az emberi közösségek törvényszerűségeit ismerve a kollektív cselekvés korszaka felé vezessenek el minket.

Nagyon köszönöm, hogy meghívtak erre a konferenciára. Ké-rem, hogy egyet azért ígérjenek meg. Ha 10, 20, 50 vagy 100 év múlva jobb lesz a helyzet, akkor is hívjanak meg, hogy a jó eredményeknek együtt örülhessünk.

Dr. habil. Ollé János
főiskolai tanár, rektor helyettes
Eszterházy Károly Egyetem

Az éghajlatváltozás hatása az intenzív csapadékok alakulására

Hoffmann Lilla és Lakatos Mónika
hoffmann.l@met.hu; lakatos.m@met.hu
Országos Meteorológiai Szolgálat

A Meteorológiai Társaság XXXVI. Vándorgyűlésének legjobb posztere (Hoffmann, L. és Lakatos, M., 2017: *Légekör* 62, 136-138)